

Nr 199.

Av herr Nilsson i Bästekille m. fl., *angående tillverkning och försäljning inom landet av ciderdrycker.*

Vid 1951 års riksdag väcktes motioner (I: 11 och II: 16), vari yrkades att tillverkning och försäljning av ciderdrycker med den alkoholhalt som finnes föreskriven för maltdrycker av klass II och III skulle få äga rum. I motionerna framfördes bl. a. att det skett en så stark utökning av vårt fruktträdbestånd att betydande skördar är att vänta. Redan inom 10 år torde skördarna under normala förhållanden komma att bli dubbelt så stora som 1949 års. Utvägar borde därför i förväg sökas för att i möjligaste mån trygga avsättningen. Genom cidertillverkning skulle överskottsfrukten kunna tillvaratas och en export av cider upparbetas. Vidare anfördes: »Upptagandet av cidertillverkning är emellertid i första hand avsett som ett nödvändigt stöd åt fruktodlingen. Förvisso är denna förtjänt därav. Den frambringar sina för folkhälsan värdefulla skördar på ofta stenbundna jordar, mindervärdiga för annan odling av riksintressen (betor, spannmål, raps o. d.). Den utövas till största delen av småbrukare, såväl i form av yrkesodling som i form av komplement till annan odling. Tusentals människor med eljest små utkomstmöjligheter äro i hög grad beroende av denna odlings bestånd och utveckling.»

Riksdagen avslög berörda motioner med anledning av att utskottet förutsatt att den då arbetande nykterhetskommittén även skulle ta hänsyn till förevarande spörsmål. I sitt nyligen avlämnade betänkande har emellertid nykterhetskommittén förordat tillverkning och försäljning av cider enligt nuvarande regler, vilket innebär att cidertiförsäljningen inte jämföras med gällande regler för maltdrycker. Kommitténs avslag motiveras med att cidern mera kommer att konkurrera med de alkoholfria dryckerna, läskedryckerna, än med vin och öl. Den enda alkoholförtäring, som enligt kommittén skulle komma att minska, vore konsumtionen av lätta viner. Enligt vår mening finns det — mot kommitténs uppfattning — anledning förmoda, att en försäljning av cider skulle medföra en förskjutning i konsumtionen från starkare till svagare drycker, vilket ur nykterhetssynpunkt är en önskvärd utveckling.

Om farhågorna för att cidern skulle medföra ur nykterhetssynpunkt icke önskvärda verkningar framhölls i motionerna I: 11 och II: 16 vid 1951 års riksdag följande: »Det har uttalats farhågor för att cidertillverkning skulle äventyra vår folknykterhet. Enligt aktuella undersökningar utgör den sammanlagda alkoholkonsumtionen hos oss 2 cl per dag och vuxen individ. Uppskattningsvis torde de fruktmängder, som inom de närmaste åren kunna behöva omhändertagas för ciderframställning, uppgå till 40 000 ton per

år. Härav beredd cider kan beräknas till ca 24 miljoner liter. Om man utgår från att cidern skulle hålla samma alkoholhalt som pilsner klass II, d. v. s. i genomsnitt 3 %, och slår ut den nyss angivna cidermängden på våra 4 å 5 miljoner vuxna, kommer man till en alkoholemängd per dag och vuxen individ av knappt 0,05 cl. Vår alkoholkonsumtion skulle alltså därigenom ökas så obetydligt, att grundad anledning till fara för folknykterheten icke kan föreligga. Enligt fransk vetenskaplig uppfattning inträder alkoholskada först vid en daglig vinkonsumtion av 1 liter innehållande minst 9 cl alkohol. Denna alkoholemängd kan man vid förtäring av treprocentig cider (klass II) uppnå först vid en konsumtion av 3 liter cider. En så hög daglig konsumtion torde vara omöjlig, när ciderns halt av fruktsyra icke medger detta. Det förefaller, som om man inom vår nykterhetsrörelse saknade full förståelse för fruktsyrans roll i förevarande sammanhang.» Dessa synpunkter är enligt vår mening fullt bärande och någon ökning av ungdomens alkoholkonsumtion torde följaktligen inte vara att vänta.

Det synes oss, med hänsyn till dels att någon fara ur nykterhetssynpunkt inte föreligger, dels att alla möjligheter som kan förbättra fruktodlingens lönsamhet bör tillvaratas, vara av betydelse att nykterhetslagstiftningen ändras i den riktningen, att cider med en alkoholhalt av högst 2,8 viktprocent skall få säljas under lika villkor som gäller för maltdrycker. Frågan om eventuell beskattning av cider bör enligt vår mening anstå under första åren. Lösandet av de med tillverkningen sammanhängande problemen, utbildandet och träningen av personal samt upparbetandet av en marknad för cider medför sådana kostnader, att någon skattekraft inte torde föreligga förrän verksamheten nått en viss stabilitet.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att tillverkning och försäljning inom landet av ciderdrycker med den alkoholhalt som finns föreskriven för maltdrycker må äga rum, samt

att åt vederbörande utskott måtte uppdragas att utarbeta de härför erforderliga författningstilläggen.

Stockholm den 27 januari 1953.

Jöns Nilsson

i Bäste kille.

Erik Adamsson.

Gust. Nilsson

i Göingegården.

Eric Nilsson

i Svalöv.